

Gemeente Rotterdam

Burgemeester

0 BD

De Minister van Veiligheid en Justitie
T.a.v. De heer mr. I.W. Opstelten
Postbus 20011

2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Marco Florijn

loco-Burgemeester

Bezoekadres: Sladhuis Coolsingel 40
Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

Website: www.rotterdam.nl
E-mail: dimbsd@rotterdam.nl
Fax: (010) 267 3560
Inlichtingen
Telefoon

Ons kenmerk: 1222545

Betreft: Reactie novelle wetsvoorstel regulering
prostitutie

Datum: 31 juli 2013

Geachte heer Opstelten,

Met deze brief geef ik een reactie op de novelle inzake het wetsvoorstel regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche die op 18 juli jl. door mij is ontvangen. Mijn reactie heeft betrekking op artikel 28 van het wetsvoorstel en de verhoging van de minimumleeftijd voor prostituees. Voor het overige sluit ik aan bij de brief die op 18 januari door de VNG is verstuurd.

Met belangstelling heb ik kennis genomen van de novelle. Ik constateer dat de registratieplicht en de vergewisplicht van de klant uit het wetsvoorstel worden geschreven. Naar mijn tevredenheid constateer ik dat de leeftijdsverhoging is losgekoppeld van de registratieplicht en alsnog in het wetsvoorstel wordt opgenomen. Desondanks merk ik op dat de verhoging van de minimumleeftijd naar verwachting jonge vrouwen die nu werkzaam zijn in de vergunde sector in de onvergunde sector zal dwingen. Gebleken is dat juist die jonge vrouwen kwetsbaarder zijn voor dwang en uitbuiting. Naar mijn mening moet er aandacht zijn voor deze mogelijke ontwikkeling.

U heeft bij het kenbaar maken van de novelle aandacht gevraagd voor artikel 28 van het wetsvoorstel. In dit artikel wordt het de toezichthouder mogelijk gemaakt zonder toestemming van de bewoner een woning te betreden indien in de woning (vermoedelijk) bedrijfsmatig prostitutie plaatsvindt. Op dit moment hebben de toezichthouders toestemming nodig van de bewoners om de woning tijdens een controle te kunnen betreden. Van de toezichthouders heb ik vernomen dat de sector steeds meer bekend is met het feit dat zij de toezichthouder de toegang tot de woning kunnen weigeren. Dit is naar mijn mening een onwenselijke ontwikkeling. Gelet hierop acht ik het van belang dat artikel 28 in het wetsvoorstel behouden blijft.

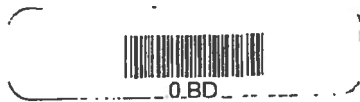
Blad: 2/2
Datum: 30 juli 2013

Hoogachtend,
De burgemeester van Rotterdam,

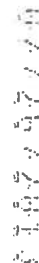

Marco Florijn
loco-burgemeester

06/07/2013 09:46 014

Nationaal Rapporteur Mensenhandel
en Seksueel Geweld tegen Kinderen

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Ministerie van Veiligheid en Justitie
T.a.v. dhr. mr. I.W. Opstelten
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.bnrm.nl
Contactpersoon

Datum 25 juli 2013
Onderwerp advies conceptwetsvoorstel Wrp

Ons kenmerk
9301

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Excellentie,

Bij brief van 17 juli 2013 heeft u mij verzocht te adviseren over het conceptwetsvoorstel tot wijziging van het wetsvoorstel Regulering prostitutie en bestrijding van misstanden in de seksbranche (Kamerstukken 32211). Het wetsvoorstel strekt tot uitvoering van de motie Strik c.s., waarin de regering is verzocht door middel van een novelle het wetsvoorstel te splitsen, zodat de uitvoering van de vergunningplicht voor seksbedrijven voortvarend ter hand kan worden genomen en de registratieplicht komt te vervallen. Graag maak ik van de gelegenheid gebruik om, vanuit het perspectief van een effectieve bestrijding van mensenhandel een aantal opmerkingen te maken.

Uw voorstel om de registratieplicht te laten vervallen betreur ik ten eerste. Op deze registratie hebben veel partijen die dagelijks bezig zijn met de bestrijding van mensenhandel aangedrongen. De registratie maakt onderdeel uit van het pakket aan maatregelen om mensenhandel te signaleren en daar barrières tegen op te werpen en heeft betrekking op alle prostituees die in Nederland in de prostitutie werkzaam (willen) zijn. De registratie biedt een contactmoment voor vrouwen en mannen die in de prostitutie willen werken waarbij signalen van mensenhandel opgepikt kunnen worden en waarbij zij geïnformeerd worden over hun rechten, de risico's van voorgenomen werkzaamheden en mogelijkheden tot hulp bij het beëindigen daarvan. Via de registratie kan precies gevolgd worden waar prostituees, die in verband worden gebracht met mensenhandel, werkzaam zijn. Dit zou het lastiger maken voor mensenhandelaren om deze vrouwen snel van de ene gemeente naar een andere gemeente te

0277497140143

verplaatsen als zij in een bepaalde gemeente in het vizier komen van politie en justitie. Deze wetswijziging kan mensenhandelaren dus in de kaart werken.

Datum
24 juli 2013
Ons kenmerk
9301

14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Nu de registratie niet meer via een landelijk register kan plaatsvinden, laat u dit over aan de gemeenten. Alhoewel ik positief ben over de inzet van een aantal gemeenten op het terrein mensenhandel en er naar aanleiding van mijn rapportage over de gemeentelijke aanpak van mensenhandel bij tal van gemeenten nu aandacht is voor dit onderwerp, betreur ik deze keuze. Als gesteld verplaatsen mensenhandelaren prostituees die in hun handen zijn van de ene gemeente naar de andere gemeente. Een verplichting voor alle gemeenten om prostituees te registreren ontbreekt en over het kunnen delen van geregistreerde gegevens is niets geregeld. Indien u daadwerkelijk over gaat tot het schrappen van de registratie adviseer ik u de gemeenten te stimuleren om, zoals ook de gemeente Utrecht in haar APV heeft vastgelegd, de registratie van prostituees ter hand te nemen.

In de bijlage bij deze brief zal ik waar aangewezen opmerkingen bij de in het wetsvoorstel voorgestelde artikelen maken. Ik verzoek u de totstandkoming van de Wrp en het wetsvoorstel dat strekt tot implementatie van de EU-Richtlijn mensenhandel voortvarend ter hand te nemen. Beide wetsvoorstellen bevatten bepalingen die voor de aanpak van mensenhandel van wezenlijk belang zijn.

Tot een mondelinge toelichting ten aanzien van het bovenstaande en hetgeen is opgenomen in de bijlage ben ik gaarne bereid.

Met vriendelijke groet,

Corinne Dettmeijer-Vermeulen
*Nationaal Rapporteur Mensenhandel en
Seksueel Geweld tegen Kinderen*

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Opmerkingen per artikel:

Datum 24 juli 2013
Ons kenmerk 9301

Artikel 2 Wrp

Ik ben een voorstander voor het verhogen van de prostitutieleeftijd van 18 naar 21 jaar. De voorgestelde bepaling van artikel 2 biedt echter geen duidelijkheid hoe dit kan worden geëffectueerd ten aanzien van een thuiswerkende prostituee. Ik verzoek u dat te verhelderen.

Artikel 3 Wrp

U stelt voor om artikel 3 van de Wrp te laten vervallen. Een toelichting waarom dit nodig is ontbreekt. De bepalingen waar dit artikel volgens de memorie van toelichting bij hoort blijven gehandhaafd. Dit leidt tot onduidelijkheid over de bevoegdheid van de gemeenten om nadere regels te stellen. Ik adviseer u in de toelichting uw reden voor het laten vervallen te verhelderen en daarbij in te gaan op bevoegdheid die gemeenten ook na het schrappen van artikel 3 hebben om nadere regels te stellen.

Artikel 4 Wrp

In het vierde en vijfde lid van artikel 4 Wrp is geregeld dat een prostituee informatie ontvangt over haar rechten, de risico's van de voorgenomen werkzaamheden en de mogelijkheden tot hulp bij het beëindigen daarvan. Tevens is voorzien in betrokkenheid van de GGD bij de samenstelling van deze informatie. Een goede voorlichting op deze punten verkleint de kans dat (potentiële) prostituees niet goed op de hoogte zijn van hun rechten en daarmee hun kwetsbaarheid voor uitbuiting. Ik adviseer u te bezien of deze bepalingen in de Wrp gehandhaafd kunnen worden. Een optie is om deze bepalingen onderdeel te maken van de artikelen 24 en 26 van de Wrp waardoor het een verantwoordelijkheid wordt van de exploitant van een prostitutiebedrijf. Voor prostituees die thuis werken zouden de gemeenten deze verantwoordelijkheid op zich moeten nemen in ieder geval voor zover zij daar registratie verplicht stellen.

Artikel 28 Wrp

In het voorgestelde artikel 28 Wrp stelt u een verbetering van de

formulering van het artikel voor. Mij valt op dat de bepaling betrekking heeft op woningen, waar de Wrp ook betrekking heeft op prostitutie in bedrijfspanden. Ik verzoek u hier aandacht aan te besteden.

Datum
24 juli 2013
Ons kenmerk
9301

Tot slot heb ik een opmerking over artikel 20 van het wetsvoorstel. Onder het tweede lid onder a wordt alleen verwezen naar artikel 14 (weigeren vergunning) en niet naar de artikelen 15, 17 en 18, waarin gronden staan opgenomen om vergunning te weigeren, in te trekken en te schorsen. Ik verzoek u om het wetsvoorstel op dit punt aan te passen.

Ik vertrouw erop u voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

De locoburgemeester van Amsterdam,

Drs. F. Ossel

99
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25

De NVvR wenst thans op een onderdeel nader in te gaan, te weten de strafbaarstelling genoemd in onderdeel F, onder 1.

Onderdeel F, onder 1, bevat een wijziging van artikel 248b van het Wetboek van Strafrecht die de leeftijdsgrens verhoogt van 18 naar 21 jaar. Met deze wijziging zou het artikel komen te luiden: *Hij die ontucht pleegt met iemand die zich beschikbaar stelt tot het verrichten van seksuele handelingen met een derde tegen betaling en die de leeftijd van zestien jaren maar nog niet de leeftijd van eenentwintig jaren heeft bereikt (...)*. Het bestanddeel 'ontucht' wordt in de rechtspraak pas als zodanig gekwalificeerd indien en voor zover het gaat om handelingen van seksuele aard die in strijd met de sociaal-ethische norm zijn. Niet in alle gevallen ligt het even duidelijk of het in een bepaald geval om handelingen in strijd met de sociaal-ethische norm gaat en heeft de rechter aan de hand van feiten en omstandigheden beoordelingsruimte. Ofschoon mag worden aangenomen dat seksueel contact in het kader van jeugdprostitutie op zichzelf in strijd is met de sociaal-ethische norm en dus ontuchtig is, is het niet ondenkbaar dat, met het oog op dit bestanddeel, door de verdachte verweer zal worden gevoerd, indien het gaat om iemand in de leeftijdscategorie van 18 tot 21 jaar die zich geheel vrijwillig beschikbaar heeft gesteld tot het verrichten van seksuele handelingen tegen betaling. Uit de voorgestelde redactie van artikel 248b volgt immers niet per definitie dat het verrichten van seksuele handelingen tegen betaling met iemand in de leeftijdscategorie van 18 tot 21 jaar strafbaar is. Dat wordt het pas als die seksuele handelingen – aan de hand van de beoordeling van feiten en omstandigheden van het geval – tevens kunnen worden aangemerkt als 'ontuchtig'. De sociaal-ethische norm wordt bovendien wellicht anders ingevuld waar het gaat om seksuele handelingen met minderjarigen dan seksuele handelingen met meerderjarigen.

Waar het bij deze leeftijdscategorie om gaat is om bescherming in situaties van (kennelijke) beroepsmatig prostitutie. De NVvR geeft u in overweging om de formulering van de voorgestelde wijziging in die zin aan te passen dat strafbaar wordt hij die seksuele handelingen verricht met iemand die zich kennelijk beroepsmatig beschikbaar stelt tot het verrichten van seksuele handelingen tegen betaling en die de leeftijd van achttien jaren maar nog niet de leeftijd van eenentwintig jaren heeft bereikt. Met deze formulering wordt wellicht beter tot uitdrukking gebracht wat met deze wijziging wordt beoogd en kan onduidelijkheid in de praktijk bij de uitleg van deze bepaling worden voorkomen.

De NVvR verzoekt de Minister hierop nader in te gaan, en geeft in overweging de voorgestelde formulering van onder F, onder 1, te herzien in voorgestelde zin.

Daarnaast wijst de NVvR op de zinsnede in de memorie van toelichting bij onderdeel F, onder 1, luidende dat 'de klant niet zomaar wegkomt met het verweer dat hij in de veronderstelling verkeerde dat hij gebruik maakte van seksuele diensten van een prostituee die de leeftijd van 21 al had bereikt', wat veronderstelt dat er situaties denkbaar zijn waarin de klant verontschuldigbaar kan hebben gehandeld. Dit lijkt in strijd met de bedoeling dat de leeftijd van de prostituee een geobjectiveerd bestanddeel is.

De NVvR geeft de minister in overweging de memorie van toelichting op dit punt te herzien.

Namens het bestuur van de NVvR,
de Wetenschappelijke Commissie

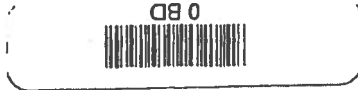
M.E. de Meijer
voorzitter

Openbaar Ministerie

College van Procureurs-Generaal

Voorzitter

Postbus 20305 2500 EH Den Haag

De Minister van Veiligheid en Justitie
mr. I.W. Opstelten
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Prins Clauslaan 16
2595 AJ Den Haag
Telefoon +31 (0)70 339 96 00
telefax +31 (0)70 339 98 51

07/26/2013 09:09 046

Onderdeel
Contactpersoon
Doorkiesnummer(s)
E-mail
Datum
Ons kenmerk
Uw kenmerk
Onderwerp

Afdeling Wet- en Regelgeving

24 juli 2013
PaG/W&R/16827
409817

Advies wetsvoorstel Regulering prostitutie en bestrijding
misstanden seksbranche

Bij beantwoording de
datum en ons kenmerk
vermelden. Wilt u
slechts één zaak in uw
brief behandelen

Geachte heer Opstelten,

Bij brief van 17 juli 2013 heeft u het College van procureurs-generaal gevraagd te adviseren over het conceptwetsvoorstel tot wijziging van het wetsvoorstel Regulering prostitutie en bestrijding van misstanden in de seksbranche (Kamerstukken 32211). Op dit moment is bij de Eerste Kamer aanhangig het voorstel van wet, houdende regels betreffende de regulering van prostitutie en betreffende het bestrijden van misstanden in de seksbranche. Het onderhavige wetsvoorstel behelst de uitvoering van de motie Strik c.s., waarin de regering is verzocht door middel van een novelle het wetsvoorstel te splitsen, zodat de uitvoering van de vergunningsplicht voor seksbedrijven voortvarend ter hand kan worden genomen. De motie is ingegeven door bezwaren tegen de registratieplicht voor prostituees en de vergewisplicht voor klanten. Daarom komen vrijwel alle bepalingen van het oorspronkelijke wetsvoorstel die betrekking hebben op prostitutie, op prostituees en hun registratie en op klanten te vervallen.

Alvorens op het wetsvoorstel in te gaan wil het College met nadruk wijzen op het grote belang van de uniforme vergunningsplicht voor de prostitutiebranche. Een landelijk vergunningsstelsel met een landelijk register van vergunningen is noodzakelijk voor het kunnen aanpakken van misstanden in de prostitutiebranche en komt tegemoet aan een belangrijke behoefte van de praktijk. Het College is het derhalve eens met dit deel van de motie, waarin wordt gesteld dat de invoering van de uniforme vergunningsplicht voor de seksbranche voortvarend en zo snel mogelijk ter hand moet worden genomen. Het onderhavige wetsvoorstel maakt dat mogelijk.

Dat neemt niet weg dat het College met teleurstelling kennis heeft genomen van het nu voorliggende wetsvoorstel, met name waar het gaat om het onderdeel waarin wordt voorgesteld om de registratieplicht voor prostituees te schrappen. Bij meerdere gelegenheden heeft de praktijk laten weten een registratieplicht voor prostituees te zien als een belangrijke bijdrage aan de versterking van de aanpak van mensenhandel. Dit door enerzijds een extra contactmoment te creëren met de prostituee en anderzijds een beter inzicht te verschaffen in aard en omvang van de prostitutiesector. Met andere woorden, de verwachting leeft in de praktijk dat een registratieplicht voor prostituees transparantie en inzicht op kan leveren. Het onderhavige wetsvoorstel heeft tot gevolg dat met name de thuiswerkende prostituee aan iedere vorm van contact, controle en toezicht wordt onttrokken. Het College hecht er daarom aan om nog één keer het belang van een registratieplicht voor prostituees in verband met de bestrijding van mensenhandel onder de aandacht te brengen.

Meer specifiek merkt het College over het wetsvoorstel nog het volgende op.

Artikel 2

Het streven van de regering is om te trachten zoveel mogelijk jeugdige vrouwen en mannen buiten de prostitutie te houden. In het oorspronkelijke wetsvoorstel is daarvoor een minimumleeftijd geconstrueerd, die is gekoppeld aan een voorwaarde voor registratie als prostituee. Met het vervallen van de registratieplicht wordt in het onderhavige wetsvoorstel de leeftijdsgrens vorm gegeven door een zelfstandige leeftijdsnormering in het nieuwe artikel 2: "Prostitutie vindt uitsluitend plaats door een prostituee die de leeftijd van 21 jaar heeft bereikt."

Het College merkt op dat praktisch gesproken deze leeftijdsgrens alleen zal zijn te handhaven bij de prostituees die werken bij een bedrijf met een vergunning voor prostitutie. Overtreding van dit gebod kan gevolgen hebben voor de vergunning van het bedrijf, waardoor bedrijven er over het algemeen zelf op toe zullen zien dat zij geen prostituees laten werken die nog niet de leeftijd van 21 jaar hebben bereikt. Zie in dit verband ook de artikelen 14, 18 en 22 van het wetsvoorstel.

Voor de zelfstandige thuiswerkende prostituee ligt de situatie anders. Volgens de memorie van toelichting maakt de zelfstandig geformuleerde leeftijdsnorm het voor de toezichthouders mogelijk om individuele prostituees te controleren op leeftijd. Dat is echter nog maar de vraag. Indien wordt geconstateerd dat een prostituee jonger is dan 21 jaar, dan heeft deze bepaling geen feitelijke gevolgen voor de prostituee, er is geen sanctie aan verbonden. De toezichthouder kan de prostituee wel aanspreken, maar er kan geen gevolg worden gegeven aan een constatering dat de wet is overtreden. De toezichthouder kan zelfs niet verhinderen dat de jeugdige prostituee na het gesprek naar een volgende klant gaat. Is het dan opportuun dat de overheid de prostituee

lastig valt met een controle op leeftijd?

Voorts wordt gesteld dat controle alleen hoeft te gebeuren bij prostituees waarvan wordt vermoed dat zij de leeftijd van 21 jaar nog niet hebben bereikt. Met deze overweging wordt de vinger gelegd op de zwakke plek in het wetsvoorstel: het (toe)zicht op individuele prostituees, met name de prostituees die niet achter het raam zitten, is met het schrappen van de registratieplicht vrijwel geheel uit het wetsvoorstel verdwenen. Dat maakt dat de voorgestelde bepaling meer moet worden gezien als een in een wet neergeslagen wens, dan als een feitelijk af te kunnen dwingen bepaling. Dat wordt niet anders door het risico voor het opleggen van een sanctie van overtreding van de norm geheel en al bij de klant te leggen. Het College adviseert om aan deze overwegingen in de memorie van toelichting aandacht te schenken.

Artikel 3

Artikel 3, waarin staat dat bij gemeentelijke verordening nadere eisen kunnen worden gesteld aan in de gemeente werkende prostituees, wordt geschrapt. In de memorie van toelichting wordt geen nadere uitleg gegeven over de reden waarom dit artikel wordt geschrapt. Het College vraagt zich af welke gevolgen het laten vervallen van artikel 3 voor de praktijk heeft. Mogen gemeenten geen aanvullende regelgeving meer maken? Is het de bedoeling dat bestaande gemeentelijke regelgeving, welke betrekking heeft op het toezicht op individuele prostituees, moet worden ingetrokken? Wat voor gevolg heeft dit voorstel voor de bestaande praktijk in gemeenten, bijvoorbeeld een registratieplicht voor prostituees in Utrecht?

Artikel 4

Omdat de registratieplicht voor de prostituee komt te vervallen wordt artikel 4 geschrapt. Maar als gevolg van het schrappen van artikel 4, lid 4, worden de prostituees niet meer geïnformeerd over hun rechten, over de risico's van de voorgenomen werkzaamheden en de mogelijkheden tot hulp bij het beëindigen daarvan. Om ervoor te zorgen dat in ieder geval de prostituees die werken in een seksbedrijf worden geïnformeerd, zou de exploitant kunnen worden verplicht de informatie te verstrekken. In dat geval zou het bepaalde in artikel 4, lid 4, met een kleine modificatie kunnen worden ondergebracht bij artikel 26.

Artikel 28

In artikel 28 wordt een bevoegdheid tot binnentreden in een woning geregeld. Volgens de memorie van toelichting is de oorspronkelijke bepaling bij nadere beschouwing minder gelukkig geredigeerd.

Het artikel luidt nu: "Voor zover dat redelijkerwijs voor de vervulling van hun taak

nodig is, zijn de in artikel 27 bedoelde ambtenaren bevoegd, met medeneming van de benodigde apparatuur, zonder toestemming van de bewoner een woning binnen te treden waar prostitutie plaatsvindt of naar hun redelijk vermoeden plaatsvindt.” Het College heeft ernstige twijfels over de vraag of deze wettelijke bevoegdheid tot binnentreden van een woning in het kader van het toezicht op deze wetgeving wel mogelijk is. Prostitutie is een legale activiteit waaraan, na het schrappen van de registratieplicht, behalve de leeftijdseis door de overheid geen enkele nadere eis wordt gesteld. Indien er geen indicatie is dat de betreffende prostituee jonger is dan 21 jaar, dan is er voor de overheid geen enkele reden om de woning binnen te treden. Ook gemeenten krijgen geen bevoegdheid tot het stellen van nadere regels die mogelijk een binnentreden zouden rechtvaardigen, artikel 3 wordt immers geschrapt. Gegeven deze situatie, het ontbreken van door de overheid opgelegde vereisten voor de zelfstandige thuiswerkende prostituee, adviseert het College u om te verifiëren of een eventueel binnentreden in een woning tegen de wil van de bewoner in het kader van het toezicht, ook als daaraan een bepaling ten grondslag ligt zoals nu wordt voorgesteld, niet een ontoelaatbare inbreuk op de persoonlijke levenssfeer oplevert en strijdig moet worden geacht met artikel 8 EVRM.

Voorts merkt het College op dat artikel 28 alleen een bevoegdheid geeft om woningen binnen te treden. Er wordt geen bevoegdheid gecreëerd om ruimtes, niet zijnde een woning, binnen te treden, terwijl het juist in het kader van het toezicht op seksbedrijven in de zin van hoofdstuk 3 van de wet het voor de hand zou hebben gelegen dat wel te doen. Aan de hand van de formulering van de voorgestelde bepaling moet ervan uit worden gegaan dat bijvoorbeeld niet mag worden binnengetreden in de tegenwoordig veel voorkomende massagesalons, waar vermoedelijk in strijd met de vergunning voor de massagesalon prostitutie wordt bedreven. Het College adviseert om het wetsvoorstel op dit punt te herzien.

Artikel 33a

In het oorspronkelijke wetsvoorstel is een plicht opgenomen voor de klant om zich ervan te vergewissen dat de prostituee is geregistreerd in het landelijk register. Is dat het geval, dan weet de klant ook dat de prostituee 21 jaar of ouder is. Deze vergewisplicht wordt in het onderhavige wetsvoorstel geschrapt. Om de leeftijdsnorm te effectueren wordt artikel 248b van het Wetboek van Strafrecht gewijzigd door de leeftijdsgrens te verhogen van 18 naar 21 jaar. Door deze wijziging is het strafbaar om gebruik te maken van de diensten van een prostituee die nog geen 21 jaar oud is. De delictomschrijving is geobjectiveerd, het simpele feit dat de prostituee nog geen 21 jaar oud is doet de strafbaarheid voor de klant ingaan. Het risico op overtreding van deze norm ligt geheel en al bij de klant.

Het College merkt op dat de strafbepaling weliswaar is geobjectiveerd, maar dat deze

waarschijnlijk onbedoeld in de memorie van toelichting wordt gerelativeerd. In de memorie van toelichting staat namelijk dat dit betekent dat de klant "niet zomaar wegkomt met het verweer dat...". Dat roept onmiddellijk de vraag op wanneer de klant wel weg komt met een verweer. Als hij heeft gevraagd naar de leeftijd van de prostituee? Als hij een (mogelijk vals) pasje of identiteitsbewijs heeft gezien waarop een leeftijd is vermeld? Men moet zich realiseren dat de te jonge prostituee en haar pooier de klant zal willen misleiden waar het gaat om haar leeftijd. De wijziging van artikel 248b Sr betreft alleen een verhoging van de leeftijd en heeft geen gevolgen voor de strafbaarheid en de eventuele toepassing van schulditsluitingsgronden. Het College adviseert derhalve om de geciteerde zin in de memorie van toelichting te schrappen.

Hoogachtend
Het College van procureurs-generaal

H.J. Bolhaar

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

0 8 8 7 3 0 7 2 0 1 3

De minister van Veiligheid en Justitie
mr. I.W. Opstelten
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Directie Strategie en
Ontwikkeling

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

T (088) 36 10000
F (088) 36 10022
www.rechtspraak.nl

datum 29 augustus 2013
contactpersoon
e-mail
telefoonnummer
ons kenmerk UIT 7187 S&O / RK
uw kenmerk 409818
onderwerp Advies conceptwetsvoorstel wijziging Wetsvoorstel Regulering
prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche
bijlage(n) 1

Geachte heer Opstelten,

Bij brief van 17 juli 2013 met bovengenoemd kenmerk, ontvangen op 19 juli 2013, heeft u het conceptwetsvoorstel wijziging Wetsvoorstel Regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche (Kamerstukken 32 211) (het "Wetsvoorstel") ter advisering aan de Raad voor de rechtspraak (de "Raad") voorgelegd met het verzoek om het advies uiterlijk 2 augustus 2013 aan u te sturen. Zoals u bij brief van 30 juli jl. (met kenmerk UIT 7071 S&O / RK) is bericht, heeft de Raad geen mogelijkheid gezien om in het onderhavige geval af te wijken van de gebruikelijke adviestermijn van twee maanden en zoveel korter als mogelijk.

Wetsvoorstel

Het Wetsvoorstel strekt blijkens de Memorie van Toelichting ("MvT") tot uitvoering van de door de Eerste Kamer bij de behandeling van het voornoemde wetsvoorstel aangenomen motie-Strik c.s.¹, waarin de regering werd verzocht door middel van een novelle te voorzien in splitsing van dit wetsvoorstel. Met het Wetsvoorstel worden onder meer de bepalingen in het oorspronkelijke wetsvoorstel die zien op de zogeheten registratieplicht voor prostituees en de vergewisplicht voor klanten van prostituees geschrapt, en worden in verband hiermee enkele andere artikelen aangepast.

De in het oorspronkelijke wetsvoorstel opgenomen verhoging van de minimumleeftijd om werkzaam te zijn als prostituee van 18 naar 21 jaar is in het Wetsvoorstel gehandhaafd. Dit komt onder meer tot uitdrukking in een verruiming van artikel 248b van het Wetboek van Strafrecht. De in het oorspronkelijke wetsvoorstel opgenomen bevoegdheid voor ambtenaren tot het betreden van een woning zonder toestemming van de bewoner wordt aangepast.

Gehoord de gerechten, adviseert de Raad als volgt.²

¹ Kamerstukken I 2012/2013, 32 211, nr. L.

² De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak.

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 29 augustus 2013
kenmerk UIT 7187 S&O / RK
pagina 2 van 6

Advies

Twee elementen uit het Wetsvoorstel geven de Raad aanleiding tot het maken van opmerkingen: de wijziging van de strafbaarstelling van de klant van een prostituee 18-21 en de bevoegdheid tot binnentreden in een woning zonder toestemming van de bewoner.

Wijziging strafbaarstelling klant prostituee 18-21

Aan de in het oorspronkelijke wetsvoorstel voorgestelde registratieplicht voor prostituees was een minimumleeftijdseis van 21 jaar gekoppeld, en het gebruikmaken van de seksuele diensten van een prostituee zonder te zijn nagegaan of de prostituee was ingeschreven in het register, was strafbaar gesteld als overtreding waarvoor een maximumstraf gold van zes maanden hechtenis of een geldboete van de derde categorie (€7.800,-). Met het Wetsvoorstel wordt deze strafbepaling geschrapt, en wordt in plaats hiervan een uitbreiding van het Wetboek van Strafrecht voorgesteld die erop neerkomt dat het gebruikmaken van de seksuele diensten van een prostituee die ouder is dan 18 jaar en jonger dan 21 jaar onder de strafbaarstelling van artikel 248b Sr komt te vallen. Dit artikel stelt thans strafbaar het plegen van ontucht met een prostituee van 16 of 17 jaar, een misdrijf waarvoor een maximumstraf geldt van vier jaar gevangenisstraf of geldboete van de vierde categorie (€19.500,-).

Zonder in de politieke keuze met betrekking tot deze strafbepaling te treden, wil de Raad hierover het volgende opmerken.

De Raad constateert het volgende. De nieuw strafbaar gestelde gedraging overlapt (deels) met de oorspronkelijke strafbaarstelling, of ligt in het verlengde daarvan. Het gebruikmaken van de diensten van een prostituee in de leeftijdscategorie tussen de 18 en 21 jaar wordt in het Wetsvoorstel niet meer als overtreding maar als misdrijf aangemerkt. Hierop wordt een aanzienlijk hogere maximumstraf gesteld dan in het oorspronkelijke wetsvoorstel op overtreding van de vergewisplicht het geval was, en voor dit misdrijf is bovendien toepassing van voorlopige hechtenis toegelaten.³ Verder doet het voor de strafbaarheid van de klant niet meer ter zake of deze zich ervan heeft vergewist of de prostituee voldoet aan de wettelijke minimumleeftijd. Zoals ook de MvT aangeeft, is immers "leeftijd" in artikel 248b Sr een zogeheten geobjectiveerd bestanddeel. Dit betekent dat voor strafbaarheid op grond van dit artikel geen sprake hoeft te zijn van opzet ten aanzien van de leeftijd van de prostituee. De klant is dus reeds strafbaar door het enkele gegeven dat de prostituee jonger is dan 21 jaar. Dus ook in het geval hij bijvoorbeeld de prostituee of haar exploitant heeft gevraagd om een identiteitsbewijs te tonen, de prostituee op grond van dit identiteitsbewijs 21 jaar zou zijn maar in werkelijkheid jonger blijkt.

De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklust van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechters zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

³ Op grond van artikel 67 van het Wetboek van Strafvordering.

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

06-1-2013
16:30

datum 29 augustus 2013
kenmerk UIT 7187 S&O / RK
pagina 3 van 6

Het doel van dit element van het Wetsvoorstel is volgens de MvT “*het effectueren van de leeftijdsnorm van 21 jaar*”. De ratio van de hogere strafbedreiging ten opzichte van het oorspronkelijke wetsvoorstel is er – eveneens volgens de MvT – in gelegen dat de oorspronkelijke strafbaarstelling van overtreding van de vergewisplicht “*van een andere orde wordt beschouwd*” dan het maken van een inbreuk op de “*door de strafwet beschermde seksuele integriteit van personen in een kwetsbare leeftijdscategorie*”.

De Raad acht nadere verduidelijking van de opvatting van de wetgever omtrent de strafwaardigheid van de betreffende gedraging noodzakelijk. Dit met het oog op een consistente, wetsconforme en maatschappelijk gelegitimeerde straftoemingspraktijk. De Raad heeft hiervoor in de parlementaire behandeling van het oorspronkelijke wetsvoorstel ook geen aanknopingspunten gevonden. De Raad adviseert de MvT op dit onderdeel aan te vullen en daarbij in het bijzonder in te gaan op de volgende vragen:

- Met welk doel de hogere maximumstraf wordt voorgesteld;
- In hoeverre de oorspronkelijke strafbaarstelling niet tevens de bescherming van de seksuele integriteit van personen in een kwetsbare leeftijdscategorie tot doel had, dan wel in hoeverre dit als nieuwe doelstelling wordt geïntroduceerd;
- Waarom het voor het intreden van de strafbaarheid van de klant niet meer ter zake doet of de klant zich ervan vergewist of de prostituee voldoet aan de minimumleeftijd; en
- Hoe de wetgever de relatieve strafwaardigheid van de door deze wetswijziging bestreken gedraging ten opzichte van andere (zeden)delicten ziet.

Bevoegdheid tot binnentreden woning zonder toestemming bewoner

Als gezegd wordt de in het oorspronkelijke wetsvoorstel reeds opgenomen bevoegdheid voor ambtenaren tot het betreden van een woning zonder toestemming van de bewoner aangepast. De betreffende bepaling komt nu te luiden als volgt:

“Artikel 28

Voor zover dat redelijkerwijs voor de vervulling van hun taak nodig is, zijn de in artikel 27 bedoelde ambtenaren bevoegd, met medeneming van de benodigde apparatuur, zonder toestemming van de bewoner een woning binnen te treden waar prostitutie plaatsvindt of naar hun redelijk vermoeden plaatsvindt.”⁴

Het Wetsvoorstel creëert – evenals het oorspronkelijke wetsvoorstel – een ruime bevoegdheid voor (gemeente)ambtenaren om een woning te betreden zonder toestemming van de bewoner, met medeneming van de benodigde apparatuur. Zoals in de Memorie van Toelichting bij het oorspronkelijke wetsvoorstel is aangegeven, is een dergelijke uitbreiding van het bevoegdhedenpakket van afdeling 5.2 van de Awb alleen mogelijk indien daarvoor zwaarwegende redenen bestaan, en raakt een dergelijke bevoegdheid aan het grondrecht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer, zoals vastgelegd in

⁴ Met “*de in artikel 27 bedoelde ambtenaren*” wordt bedoeld op “*de bij besluit van de burgemeester van een betreffende gemeente aangewezen ambtenaren, waaronder ambtenaren van de gemeente, die met het toezicht in die gemeente op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze wet of bij gemeentelijke verordening zijn belast.*”

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 29 augustus 2013
kenmerk UIT 7187 S&O / RK
pagina 4 van 6

artikel 10 van de Grondwet, artikel 8 EVRM en artikel 17 1VBPR.⁵ Het (toenmalige) kabinet kwam na een afweging van de betrokken belangen tot de conclusie dat voor het creëren van een dergelijke bevoegdheid zwaarwegende redenen bestonden en dat deze bevoegdheid verenigbaar was met voornoemde grondrechtelijke bepalingen.

De Raad is van mening dat de talrijke wijzigingen in het oorspronkelijke wetsvoorstel, in het bijzonder het schrappen van de registratieplicht voor prostituees, nopen tot een hernieuwde belangenafweging op dit onderdeel. Hierbij zou in het bijzonder aandacht moeten worden besteed aan de vraag ter vervulling van welke taak deze bevoegdheid nodig is en waarom de wetgever van mening is dat het doel van deze bevoegdheid niet ook op een andere – minder ingrijpende – wijze kan worden bereikt. Daar komt bij dat, zoals de Raad in zijn eerdere advies over de consultatieversie van het wetsvoorstel heeft aangegeven, het (nog steeds) onduidelijk is wat in dit verband onder "*de benodigde apparatuur*" moet worden verstaan.⁶ De wetsgeschiedenis laat deze vraag onbeantwoord. De Raad veronderstelt dat hiermee wordt gedoeld op apparatuur waarmee beelden kunnen worden vastgelegd. Hiermee wordt naar mening van de Raad een nog ingrijpender inbreuk op de persoonlijke levenssfeer gemaakt dan met enkel binnentreden. De Raad adviseert dit aspect bij een hiernieuwde belangenafweging te betrekken. Tot slot adviseert de Raad om, mocht het kabinet deze bevoegdheid in het Wetsvoorstel willen handhaven, hieraan de eis van een voorafgaande rechterlijke machtiging te stellen, vergelijkbaar met bepalingen met betrekking tot binnentreden en doorzoeken in recente wetsvoorstellen op het terrein van bijvoorbeeld mededinging, respectievelijk kansspelen.⁷

Werklast

De Raad heeft in het eerdere advies over de consultatieversie van het oorspronkelijke wetsvoorstel onder meer een inschatting gemaakt van de werklastgevolgen die voor de Rechtspraak, met name de strafrechtspraak, werden verwacht. Het Wetsvoorstel geeft de Raad geen aanleiding of aanknopingspunten om van de eerdere inschatting af te wijken.

⁵ Kamerstukken II 2009-2010, 32 211, nr. 3, p. 28-29.

⁶ Advies van de Raad van 18 februari 2009, gepubliceerd op www.rechtspraak.nl onder nummer 2009/06.

⁷ Zie artikel 55a Mededingingswet, respectievelijk het advies van de Raad van 7 augustus 2013 inzake het conceptwetsvoorstel Wijziging Wet op de kansspelen, gepubliceerd op www.rechtspraak.nl onder nummer 2013/29.

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

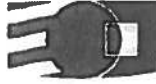
datum 29 augustus 2013
kenmerk UIT 7187 S&O / RK
pagina 5 van 6

Tot slot

Indien na het uitbrengen van dit advies het Wetsvoorstel op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd of indien uit nadere uitvoeringsregelgeving belangrijke werklastgevolgen voortvloeien, wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Met het oog op de informatievoorziening aan en de voorbereiding van de gerechten op de invoering van de onderhavige regeling verzoekt de Raad u hem te informeren over de indiening van het wetsvoorstel bij de Tweede respectievelijk de Eerste Kamer en de plaatsing van de definitieve wettekst in het Staatsblad.

Hoogachtend,

Mr. C.H. W.M. Sterk
Lid Raad voor de rechtspraak

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 29 augustus 2013
kenmerk UIT 7187 S&O / RK
pagina 6 van 6

Bijlage: overig commentaar

De MvT is naar mening van de Raad onduidelijk met betrekking tot het karakter van het bestanddeel leeftijd in de delictomschrijving van artikel 248b Sr. Zoals in de MvT terecht wordt aangegeven is dit bestanddeel geobjectiveerd. Dit impliceert dat de strafbaarheid reeds is gegeven door een te jonge leeftijd van de prostituee. De Raad begrijpt niet goed hoe dit zich verhoudt tot de opmerking in de MvT dat *"dit betekent dat de klant niet zomaar wegkomt met het verweer dat hij in de veronderstelling verkeerde dat hij gebruik maakte van de seksuele diensten van een prostituee die de leeftijd van 21 al had bereikt"*, met name het woord "zomaar" aangezien dit impliceert dat er omstandigheden denkbaar zijn waarbij een dergelijk verweer kennelijk wel kansrijk is.

0 BD

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Ministerie van Veiligheid en Justitie
Dhr. mr. I.W. Opstelten
Postbus 20301
2500 EH 'S-GRAVENHAGE

doorkleenummer

(070

betreft

Wetsvoorstel Regulering
prostitutie en bestrijding
misstanden seksbranche

uw kenmerk

411419

ons kenmerk

BABVI/U201301035

bijlage(n)

datum

30 juli 2013

Geachte heer Opstelten,

Eerder hebben wij aangedrongen op het invoeren van (in ieder geval een gedeelte van) het wetsvoorstel regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche omdat gemeenten behoefte hebben aan landelijke kaders om de branche beter te kunnen reguleren. Wij zijn blij te constateren dat de invoering van het uniform vergunningenstelsel zijn doorgang lijkt te kunnen gaan vinden door het wetsvoorstel te splitsen via een novelle. Wij willen echter wel uw aandacht vragen voor een aantal zaken.

Aanvullende regels voor prostituees

Bij amendement van de leden Rouvoet en Van Toorenburg is artikel 3 in het huidige wetsvoorstel opgenomen. Dit artikel houdt in dat bij gemeentelijke verordening nadere eisen kunnen worden gesteld aan in de gemeente werkende prostituees. Met invoering van de novelle zal dit artikel vervallen. Wij gaan er vanuit dat dit is ingegeven door de veronderstelling dat gemeenten, indien zij dat wensen, op basis van de autonome verordende bevoegdheid in de Gemeentewet bij verordening nadere eisen kunnen stellen aan in de gemeente werkende prostituees, aangezien de wet niet beoogt dit onderwerp uitputtend te regelen. Uiteraard enkel in zoverre dat deze regels niet strijdig zijn met de Wet regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche of ander hoger recht. Wij zien dit graag door u bevestigd.

Toezicht en handhaving

Om de prostitutiebranche te kunnen reguleren, met name daar waar het gaat om illegale en onvrijwillige prostitutie, is goede samenwerking tussen gemeenten en politie van belang. Voorkomen moet worden dat er gescheiden kolommen van toezicht ontstaan. De politie is onmisbaar vanwege haar expertise op dit terrein en vanwege de dunne scheidslijn tussen toezicht en handhaving enerzijds en de opsporing van strafbare feiten anderzijds. Zoals het opvangen van signalen van mensenhandel. Ook na invoering van dit wetsvoorstel moet het mogelijk blijven dat gemeenten toezichtstaken kunnen overdragen aan de politie. Afspraken hierover kunnen worden gemaakt in de lokale driehoeken. Artikel 27 van het wetsvoorstel is gebaseerd op deze uitgangspunten. Wij zien dit graag nogmaals door u bevestigd.

Implementatie wetsvoorstel door gemeenten

Het wetsvoorstel voorziet in een nieuwe taak aan gemeenten door de invoering van een vergunningenplicht en vraagt dan ook gemeenten die tot op het heden dat niet hoefden, tot extra inspanningen. De Algemene Plaatselijke Verordeningen moeten worden aangepast en processen moeten worden ingericht. Dit vraagt om een zorgvuldige procedure. Gezien de grote wijzigingen, ligt een inspraakprocedure voor de hand. Dit betekent dat het volledige proces, vanaf het moment dat de wet en de daarbij behorende algemene maatregel van bestuur zijn gepubliceerd in de staatscourant, gemiddeld 6 maanden in beslag neemt. Dit is langer dan de 3 maanden die gemeenten normaliter krijgen om goed voorbereid te zijn op de invoering van een wet. Wij vragen u hier nadrukkelijk de aandacht voor te hebben bij het verdere totstandkomingsproces en met name bij het vaststellen van de inwerkingtredingsdatum.

Hoogachtend,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

J. Kriens
Voorzitter directieraad

Organisatieonderdeel Staf Korpsleiding
Directie Operatiën
Behandeld door
Functie Beleidsadviseur
Bezoekadres Juliana van Stolberglaan 4-10
2595 CL Den Haag

Telefoon
E-mail

Ons kenmerk Ons kenmerk
Uw kenmerk Uw kenmerk
Datum 7 augustus 2013
Bijlage(n)
Pagina 1/1

Ministerie van Veiligheid & Justitie
Task Force Mensenhandel

Onderwerp **Reactie op Novelle WRP**

Op 22 juli jl. ontving ik ter consultatie de Novelle met betrekking tot de Wet regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche (Wrp). Deze is ten behoeve van advisering voorgelegd aan enkele vakinhoudelijke experts. Deze constateerden een praktisch knelpunt omtrent de uitvoering van het politiewerk in relatie tot artikel 28.

De politie is in de meeste gemeenten van Nederland, conform de aldaar geldende handhavingarrangementen, aangewezen als toezichthouder op de prostitutiebranche. Uit de huidige praktijk van prostitutiecontroles blijkt dat het binnentreden van een woning steeds lastiger wordt. Zonder toestemming van de bewoner mogen toezichthouders namelijk alleen een woning betreden als zij in het bezit zijn van een machtiging tot binnentreden afgegeven door de burgemeester. Dit is inmiddels algemeen bekend in de branche. Met veel overtuigingskracht lukt het regelmatig nog wel om de woning te mogen betreden, maar juist bij de illegale thuiswerkers ook steeds vaker niet meer. Nu is het in de praktijk vrijwel niet te realiseren dat een burgemeester vooraf of op korte termijn een machtiging kan verzorgen. Dit betekent dat een controle uiteindelijk geen doorgang kan vinden.

Om deze reden stelt de Nationale Politie voor dat in de Memorie van Toelichting bij de uitleg van artikel 28 wordt opgenomen dat de burgemeester van een bepaalde gemeente zijn bevoegdheid tot het uitschrijven van een machtiging tot binnentreden, in het kader van prostitutiecontroles, delegeert aan een hulp-OvJ die binnen de betreffende eenheid werkzaam is op het vlak van de bestrijding van mensenhandel.

R.G.C. Bik
Plaatsvervangend Korpschef

